

ДОБРУДЖАНСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ Генерал Тошево	
ВХОДЯЩ №	724
ДАТА	21.06.2017 г.

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Невенка Димитрова Ганушева определена за член на научно жури със Заповед № **НП-07-33/17.05.2017** година на Председателя на Селскостопанска академия, във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност **„ПРОФЕСОР”**, професионално направление **6.1. „Растениевъдство”**; научна специалност **„Селекция и семепроизводство на културните растения”**, обявен от Добруджанския земеделски институт (ДЗИ) – гр. Генерал Тошево.

Обявата за конкурса е публикувана в **ДВ бр. 21 от 10.03.2017 г.**

На обявения от Добруджанския земеделски институт (ДЗИ) – гр. Генерал Тошево, конкурс за академичната длъжност „професор” по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения”, професионално направление 6.1 „Растениевъдство” се е явил един кандидат – доц. д-р Валентин Байчев Георгиев.

Представените от доц. д-р Валентин Байчев материали и документи за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Селскостопанска академия.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата;

Доц. Валентин Байчев Георгиев е роден на 08.03. 1952 г. в гр. Добрич.

През 1978 г. завършва Селскостопанска академия – гр. София със специалност „Полевъдство”. В периода 1978 до 1981 г. работи като агроном-технолог в АПК „Толбухин – Запад”, БПП Ловчанци.

През 1981 г. след успешно издържан конкурс е назначен за научен сътрудник в Института по пшеницата и слънчогледа край гр. Генерал Тошево (сега Добруджански земеделски институт). Защитава дисертация през 1990 г. и става „Кандидат на селскостопанските науки” (ОНС Доктор). От 1998 г. е старши научен сътрудник II ст. („доцент”) по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения”.

Доц. Байчев заема различни управленски длъжности в ДЗИ-гр. Генерал Тошево: председател на Общото събрание на учените (януари - март 2001 г.); завеждащ отдел „Селекция на зърнено-житни култури” (2001-2003 г.); заместник директор по науката (юли 2003 до януари 2004 г.); Член е на Научния съвет на ДЗИ от 2001 г. до сега.

Кандидатът е експерт по зърнено-житни култури към Областните дирекции „Земеделие и гори” в гр. Добрич и гр. Силистра.

Членува в международните организации EUCARPIA, CIMMYT – MEXCO и Съюза на учените в България. Попзва писмено и говоримо английски и руски език. Носител е на различни награди за иновации и научно-творчески постижения.

2. Общо описание на научната продукция

В конкурса за академичната длъжност „Професор”, доц. д-р Валентин Байчев участва с 37 научни публикации и една научно-популярна статия.

Три статии не подлежат на рецензиране (3.11 и 3.12 са представени само с резюме ; 1.11 не е публикувана в научно списание).

Останалите научни трудове, (34 бр.) са публикувани както следва: в национални рецензирани списания - 17 бр.; в сборници от международни симпозиуми, проведени в чужбина - 1 бр. и в сборници от международни конференции, проведени в България -16 броя. Под печат са 7 публикации (2.4, 2.5, 3.9, 3.13, 3.14, 3.15 и 3.16). Доц.д-р Валентин Байчев няма статии, публикувани в списания с импакт фактор (IF).

Научните трудове, представят доц. д-р Валентин Байчев , като изграден селекционер. От трудовете по номенклатурната специалност (34 бр.) – 11 бр. са самостоятелни (32,36%), в 5 бр. (14,71%) доц. Байчев е първи автор, в 15 бр. (44,11%) е втори и в 3 (8,82%) е трети и следващ автор. Четири броя (11,76,1%) са на английски език.

Считам, че научните публикации, представляват сериозен научен принос и допринасят за развитието на селекцията при тритикале в теоретичен и практически аспект. Кандидатът има добър научен стил и прави компетентна интерпретация на данните.

Общият брой и качеството на публикациите представени от доц. д-р Валентин Байчев , отговаря на наукометричните изисквания на ПЗАС на СА за заемане на академичната длъжност "Професор".

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата. Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.).

Доц. д-р Валентин Байчев има 36 години научен стаж и цялата му научноизследователска дейност е свързана със създаването на изходен материал и нови сортове тритикале, като се използват два метода на кръстосване: хексаплоидно тритикале х обикновена пшеница и хексаплоидно тритикале х хексаплоидно тритикале.

Основните направления са:

- Проучване на биологичните и стопански качества на създадените в резултат от прилагането на горепосочените методи на кръстосване генотипи, изследване на устойчивост на биотичен и абиотичен стрес и влиянието на условията на средата върху отглеждането им.
- Създаване и популяризиране на нови перспективни сортове;

Постиженията си доц. д-р Валентин Байчев представя на различни международни форуми (в Португалия 1994 г.; Черна гора - 1996 г.; Канада - 1998 г.; Унгария - 2011г.;2016 г).

Доц. д-р Байчев ръководи и участва в колективи за разработване на научни проекти както следва:

- Към ССА е бил ръководител на 6 проекта и участник в колектива на един проект.
- Член е на колективите на 6 международни договори за научно сътрудничество (с Румъния -1 бр. Молдова – 1 бр.; Украйна - 3 бр. СИММУТ – Мексико -1 бр.).

Научен ръководител е на един докторант, който е в процес на обучение.

4. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.;

Доц. д-р Валентин Байчев е представил списък с 40 цитата. От тях 5 % (2 бр.) са цитирани от чуждестранни автори и 95,00% (38 бр.) – от български.

Цитиранията (без автоцитирания) са както следва: Цитирания в издания с

импакт фактор – 8 бр.; Цитирания в реферирани списания – 20 бр; Цитирания в книги – 3 бр.; Цитирания в дисертации – 6 бр.

През 2014 г. доцент Валентин Байчев е на първо място в конкурса за иновации, раздел “Научна дейност и разработки” на Международния панаир в гр. Пловдив и става носител на “Диплом” за зимно хексаплоидно тритикале - сорт “Бумеранг”. През същата година общината на гр. Генерал Тошево, по повод 24 май, го награждава с “Грамота” за цялостна селекционна дейност в областта на тритикалето.

5. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа.

В резултат от научно-изследователската работа на доц. д-р Валентин Байчев са налице научни и научно-приложни приноси, които могат да бъдат обобщени както следва:

НАУЧНИ ПРИНОСИ

- Установени са възможностите за хибридизация на хексаплоидни форми тритикале с обикновена пшеница както и между хексаплоидни форми тритикале. Получените хибриди и линии са проучени и е направена характеристика по важни биологични и стопански показатели (1.2;1.3;1.4; 1.6;3.17;3.8;3.10;3.14;3.17;4,2; 4.3;).
- За първи път е приложен АММІ анализ за оценка на взаимодействието генотип x среда при новите български сортове тритикале. Доказано е, че при редуване на благоприятни и неблагоприятни периоди за реализация на потенциала за добив при тритикале, новите сортове реагират по-добре (3.13).

НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

- Създадени са 11 нови сортове тритикале, на които доц. д-р Валентин Байчев е основен автор (с авторско участие от 59,0 до 85,0 % доказано с документи).
- Проучени и популяризирани са нови сортове тритикале (1.5;1.7;1.8; 1.10;1.12;2.4;2.5;1.11;), както и нови сортове зимен двуреден ечемик (3.15;3.16).
- Като “сорт идеал” се приема сорт “Ракита”, като се подчертава, че има какво още да се желае по отношение на показателите - продуктивност, студо - и зимоустойчивост; Получените нови сортове показват, че сортовият идеал е постигнат (1.5; 1.7; 1.8; 1.10;1.12; 2.1;2.2; 2.4; 2.5;);
- Предоставени са семена от създадените сортове тритикале на голям брой научни институти и институции,като изходен материал, за попълване на ген-банки и за ползване като стандарти за РХС.
- Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) приема през 2015 г. за национални стандарти сортовете “Колорит” и “Респект” създадени от доц. д-р Валентин Байчев;
- Установена е устойчивостта на абиотичен (3.5;2.1;2.2;) и биотичен стрес (3.1;3.2;3.3;3.4;3.7) на персективни линии и кандидат-сортове тритикале.

6. Критични бележки и препоръки

Препоръчвам на доц. д-р Валентин Байчев да потърси възможности в бъдеще за публикуване на резултатите от научните си изследвания в наши или чужди издания с импакт фактор (IF).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения преглед на материалите представени от доц.д-р Валентин Байчев Георгиев, изразявам становище, че той е изграден научен работник с ефективно лично участие в решаването на голям брой теоретични и практично-приложни въпроси в селекцията на тритикале! **Считам, че отговаря и надхвърля по някои пунктове** изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Селскостопанска академия за неговото приложение, за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“.

Работата на Доц. д-р Валентин Байчев се отличава с актуалност, значимост на изследванията, и възможност за практическа реализация на резултатите, което ми дава основание и убеденост да дам висока **ПОЛОЖИТЕЛНА оценка на цялостната му научна дейност!**

Позволявам си да предложа на почитаемото Научното жури да гласува положително, а на членовете на Научния съвет на Добруджанския земеделски институт (ДЗИ) – гр. Генерал Тошево, да гласуват за избиране на доц. д-р Валентин Байчев Георгиев за академичната длъжност „професор“ по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“.

Дата: 17.06.2017 г.
Гр. Пловдив

Изготвил становището:
(проф. д-р. Н. Ганушева)